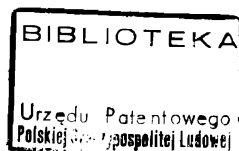

URZĄD PATENTOWY

GOLC 3/14

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 26711.

Kl. 42 c, 17/10.

Firma Carl Zeiss
(Jena, Niemcy).

Płytki ze znaczkami do dalekomierzy stereoskopowych.

Zgłoszono 23 stycznia 1937 r.

Udzielono 27 maja 1938 r.

Pierwszeństwo: 5 lutego 1936 r. (Niemcy).

W znanych dalekomierzach stereoskopowych pomiar odległości przedmiotu obserwowanego jest dokonywany przez porównywanie jego położenia z pozorną odległością obrazów znaczków pomiarowych, rozmieszczonych przestrzennie. W polu widzenia obu okularów umieszcza się mianowicie po jednej płytce ze znaczkami, rozmieszczonymi najczęściej wzdłuż linii zygakowatej, przy czym stereoskopowe połączenie obrazów obu tych układów znaczków daje złudzenie przestrzennego zbioru obrazów znaczków pomiarowych, wyznaczających odległość. Znaczkami na płytkach umieszcza się przy tym najczęściej tak, że wydaje się, iż wspomniany wyżej prze-

strzenny układ stereoskopowy obrazów tych znaków leży w jednej płaszczyźnie. Wskutek tego wzajemne odstępstwa sąsiednich znaczków na płytce, odpowiadające jednakowym, liczonym w dal różnicom odległości oglądanych przedmiotów, stają się tym mniejsze, im większa jest odległość tych oglądanych przedmiotów, którym znaczkami te odpowiadają. Kąty, pod którymi widzi się wspomniane odstępstwa znaczków na płytce, zmniejszają się przeto również w miarę wzrastania odległości oglądanych przedmiotów, to znaczy znaczkami te zagęszczają się na płytce w miarę wzrostu odległości przedmiotów, którą mają wyznaczać. Wynikiem tego jest również zmniej-

szanie się kątów, pod którymi widzi się pozorne odstępy przestrzennych obrazów sąsiednich znaczków, przy czym obrazy tych znaczków, podporządkowane przedmiotom odległym, a więc i trudniejszym do rozpoznania, zagęszczają się w polu widzenia i jeszcze bardziej utrudniają wskutek tego dokładne rozpoznanie przedmiotów.

Przedmiotem wynalazku jest płytka ze znaczkami, pozwalająca dzięki odpowiedniemu rozmieszczeniu znaczków na usunięciu wspomnianych wyżej niedogodności w ich znacznej części. Powyższy cel osiąga się według wynalazku dzięki temu, że wzajemnym odległościom znaczków, rozmieszczonych na płytce wzdłuż linii zygzakowatej, nadaje się wartości mniej więcej równe sobie, przy czym linia zygzakowata jest rozmieszczona na płytce równomiernie, t. j. tak, że poszczególne jej odcinki tworzą ze sobą jednakowe kąty. Obrazy przestrzenne znaków, powstające w ten sposób, są rozłożone wówczas już nie na płaszczyźnie, lecz na powierzchni krzywej, przy czym niektóre ze znaczków, nakreślonych na płytkach, mają postać cyfr podających odpowiadające im odległości.

Na rysunku przedstawiono w skali powiększonej przykład wykonania płytki według wynalazku.

Płytką według wynalazku jest wykonana w postaci szklanej płasko-równoległej płytki *a*, umieszczanej w płaszczyźnie obrazu okularu dalekomierza stereoskopowego. Na płytce *a* nakreślona jest podziałka do pomiaru odległości, której znaczki posiadają częściowo postać małych ukośników *b*, częściowo zaś postać liczb *c*. Podziałka jest wykonana wzdłuż trzykrotnie załamanej linii zygzakowatej, której poszczególne odcinki *d*, *e*, *f* i *g* są odcinkami linii prostych. Wzajemne odległości znaczków sąsiednich

na każdym z tych odcinków są równe sobie, odległości zaś, należące do różnych odcinków, są sobie równe w przybliżeniu. Poszczególne odcinki linii zygzakowatej tworzą jednakowe kąty *a*, przy czym cała linia zygzakowata jest umieszczona na płytce w ten sposób, iż wypełnia ją mniej więcej równomiernie.

Płytką według wynalazku należy posługiwać się w znany sposób. Obrazy przestrzenne znaków powstają w wyniku stereoskopowego połączenia obrazów znaczków, odpowiadających jednej płytce, z obrazami znaczków, odpowiadającymi drugiej płytce, umieszczonej w drugim okularze dalekomierza, przy czym na tej drugiej płytce zaznaczone są zarówno znaczki ukośnikowe *b*, jak i oznaczające daną odległość cyfry *c*.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Płytką ze znaczkami do dalekomierzy stereoskopowych, na której znaczki są rozmieszczone wzdłuż linii zygzakowatej i dają w połączeniu stereoskopowym ze znaczkami drugiej takiej płytki grupę obrazów przestrzennych znaczków, położonych w różnych odległościach i wyznaczających te odległości, znamienna tym, że odległości sąsiednich znaczków na linii zygzakowatej są mniej więcej równe sobie, poszczególne zaś odcinki linii zygzakowatej tworzą pomiędzy sobą kąty jednakowe.

2. Płytką według zastrz. 1, znamienna tym, że niektóre ze znaczków są zaznaczone w postaci liczb określających odpowiadające im odległości.

Firma Carl Zeiss.
Zastępca: M. Skrzypkowski,
rzecznik patentowy.

